

روزشمار جنگ

دوشنبه

۲۷ مرداد ۱۳۵۹

۷ شوال ۱۴۰۰

۱۸ اوت ۱۹۸۰

۲۸۸

تنش در روابط عراق و سوریه امروز به اوج خود رسید و عراق عده‌ای از دیپلمات‌های سوریه را دستگیر و اخراج کرد.

خبرگزاری یونایتدپرس از بغداد در این باره گزارش داد: «عراق پس از کشف مقدار زیادی مواد منفجره و اسلحه در داخل ساختمان سفارت سوریه در عراق، به تمامی دیپلمات‌های سوریه و کارمندان سفارت این کشور مهلت داد که ظرف ۴۸ ساعت آینده، خاک عراق را ترک کنند. سخنگوی وزارت خارجه عراق اظهار کرد: هدف از این تجهیز جنایتکارانه مبادرت به خرابکاری و کشتار در عراق می‌باشد.» این گزارش افزود: «احمد علوان وزیر خارجه عراق، تمامی دیپلمات‌های کشورهای عربی از جمله کاردار سفارت سوریه را فراخواند و آنها را در جریان (تجهیز جنایتکارانه‌ای) که در سفارت سوریه در عراق کشف شده است گذاشت. ...»^(۱)

از سوی دیگر، دولت سوریه در بیانیه‌ای نسبتاً ملایم که در همین خصوص صادر کرد، ضمن متهم ساختن رژیم عراق به جاسازی اسلحه و مواد منفجره در سفارت سوریه در بغداد و دعوت از دیپلمات‌های کشورهای عربی مقیم بغداد برای بازدید، آورده است: «اقدام مقامات عراقی در قبال دیپلمات‌های سوریه، مخالف با عرف دیپلماتیک و مصونیت سفارت می‌باشد.»

بیانیه سوریه با ذکر روند اظهارات خصمانه مقامات عراق علیه سوریه در چند ماه اخیر، این اقدام را تلاشی جدید به منظور برانگیختن درگیری جانبی با سوریه توصیف کرد. سخنگوی سوریه بار دیگر خاطرنشان ساخت که «سیاست اصلی این کشور اجتناب از درگیری‌های فرعی در زمانی است که این کشور در مواجهه با رژیم صهیونیستی و امپریالیسم امریکا و توطئه کمپ دیوید می‌باشد.»^(۲)

آخرین تحولات مناطق مرزی غرب، میانی و جنوب غرب کشور مورد توجه مسئولان و نیز رسانه‌های ایران است.

در غرب، براساس گزارش امروز خبرنگار کیهان از کرمانشاه، وضعیت چنین است: «بیشترین فعالیت نیروهای ارتش بعث عراق در چند روز گذشته، صرف تدارکات زمینی و هوایی و تخلیه افراد مزدور در پاسگاه‌های مرزی و نقل و انتقال تسلیحات سنگین خود بوده است. عراقی‌ها واحدهای گشت‌زنی خود را در اطراف منابع نفتی و تأسیسات نظامی افزایش داده و در اطراف "تپه‌رش" و چند پست دیدبانی خود نیز توپ‌های ضد هوایی نصب کرده‌اند. عراق همچنین نیروهای تازه نفسی به این مناطق گسیل داشته است.»

در این گزارش که از جمع‌بندی اطلاعات منابع آگاه مرزی ایران به دست آمده، اضافه شده است: «تقریباً بیشتر فرماندهان و مسئولان مرزی ایران متفق‌القول‌اند که عراقی‌ها در پی ضربات سنگینی که بعد از اعلام دستور تهاجمی به نیروهای ایران، به آنها وارد شده است، تشنج مرزی را تا حدودی کاهش داده‌اند و در حال تجدید قوا و بررسی راه‌های جدیدی برای تجاوز مرزی هستند.» در این گزارش همچنین با اشاره به درگیری شب گذشته واحدهای ستاد هماهنگی نیروهای جمهوری اسلامی ایران با مهاجمان مسلح در اطراف کامیاران که به شهادت یک تکاور و مجروح شدن ۳ نظامی دیگر انجامید، آمده است: «گسترش درگیری در این مسیر خود گواه آن است که مزدوران عراقی و سربازان و افسران عراقی در لباس کردی قصد دارند آتش درگیری را در منطقه کردستان شعله‌ور کنند.»^(۳)

از بعضی گزارش‌ها آشکار می‌گردد که رژیم عراق تعداد زیادی مین در اختیار نیروهای وابسته به گروه‌های مسلح غیرقانونی می‌گذارد. از جمله یک گزارش حاکی است: «دولت عراق مقادیری مین اسرائیلی به عده‌ای از مهاجمین [ضدانقلاب] به سرپرستی علی‌اکبر پالانی و احمد پالانی تحویل داده که در جاده‌های "باجگیران" و "ذهاب" و "سرقله" در مسیر حرکت خودروهای نظامی کار بگذارند.» همین گزارش می‌افزاید: «نامبردگان تاکنون چند عدد مین در جاده‌های مزبور کاشته‌اند. ضمناً به آنان ابلاغ شده نسبت به تخریب پل‌های منطقه "ذهاب" و "بردعلی" سریعاً اقدام نمایند. همچنین، به رحمان سرزلی (رحمان کج) مأموریت داده شده که پل‌های مذکور را منفجر نماید.»^(۴)

امروز همچنین منابع اطلاعاتی خودی اعلام کردند که «در چند روز گذشته حدود ۲۰۰ نفر از افراد نادر سرزلی و کدخدا بهرام سرزلی در ارتفاعات "بمو" مستقر و خود را برای یک حمله وسیع به باووسی و ازگله آماده نموده‌اند.»^(۵) یک خبر دیگر از همین منبع حاکی است: «تعدادی نیروی خارجی در حوالی نقده و اشنویه پیاده شده‌اند.» در این خبر به ماهیت این افراد اشاره‌ای نشده است و تحقیقات در این مورد ادامه دارد.^(۶)

در منطقه میانی تحرکات مرزی امروز عراق، چشمگیر بود. در این زمینه گزارش پاسگاه سانوپا تابع یگان سومار، حاکی است در ساعت ۱۱ امروز، تعداد ۸ دستگاه خودرو کشور عراق وارد ابوعبیده شده و احتمالاً قصد درگیری با پاسگاه‌های خودی را دارند.^(۷) گزارش نیروی زمینی ارتش نیز بیانگر آن است که عراق در حال انتقال حدود ۲ گردان زرهی از لشکر ۱۰ زرهی خود به منطقه مقابل مهران تا دهلران است. طبق این گزارش، امروز یک ستون نظامی متشکل از ۷۰ دستگاه تانک تی ۵۴ و تی ۵۵ و خودروهای پشتیبانی‌کننده از قبیل تانک‌های با جرقیل و تانک‌های بنزین از بغداد به کوت اعزام گردیده و قرار است در نقاط مرزی "زرباطیه" تا "بجلیه"، مقابل مهران تا دهلران ایران مستقر شوند.^(۸) خبرگزاری پارس نیز به نقل از فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه گزارش داد: «ساعت ۲۱:۳۰ دقیقه امروز، کماندوهای عراقی زیر پشتیبانی نیروهای ارتش بعث عراق، پاسگاه مرزی رضاآباد گروهان مهران عرب را مورد حمله قرار دادند که مأموران ژاندارمری با برخورداری از آتش نیروهای ارتش جمهوری اسلامی این حملات را دفع کردند.»^(۹)

در این حال در جنوب، از منطقه مرزی خرمشهر و آبادان گزارش‌ها حاکی از تجاوزات هوایی و تحرکات زمینی عراق در این منطقه بسیار حساس است. از جمله، در ساعت ۲۱:۳۰ دقیقه امروز نیز دو هواپیمای جنگی عراق در منطقه مرزی شلمچه تا امتداد اروندرود به گشت‌زنی و شناسایی پرداختند.^(۱۰) همچنین، نیروهای پاسدار مستقر در مرز شلمچه امروز تحرکات دشمن را غیرعادی و به شرح زیر توصیف کرده‌اند: «استقرار دو ناوچه مسلح به سلاح‌های نیمه‌سنگین مقابل پاسگاه خین به مدت ۲۰ الی ۳۰ دقیقه؛ حضور دو ناوچه عراقی در آب ایران و عبور از نزدیک‌ترین نقطه ممکن نسبت به پاسگاه خین؛ پیاده‌کردن نیروهای نظامی در پاسگاه مقابل خین؛ حالت غیرعادی در سربازان عراقی و داشتن کلاهخود برای اولین بار و ورود یک ماشین به پاسگاه مقابل خین.»^(۱۱)

۲۹۰

با وجود گذشت قریب به بیست ماه از وقوع انقلاب اسلامی، همچنان برخی عناصر وابسته به رژیم پیشین در ساختار ارتش مناصبی را بر عهده دارند که ضمن ادامه سلوک غیرمذهبی، در صدد توطئه علیه نظام نوپای جمهوری اسلامی هستند.

نامه امروز "ستاد هماهنگی اطلاعات و بررسی‌های سیاسی سپاه منطقه ۵" به "شورای فرماندهی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ارومیه" ضمن شرح وضعیت ناهنجار یکی از فرماندهان نظامی ناحیه‌ای حساس از مناطق کردنشین، از توطئه مشترک این فرمانده نظامی و احزاب مستقر در منطقه با همکاری رژیم عراق پرده برمی‌دارد. در این نامه آمده است:

«لشکر پیاده ۶۴ ارومیه اخیراً طی نامه ۲۰۱/۲۸/۲۱/۱۷ - ۵۹/۵/۹ (فتوکی نامه ضمیمه می‌باشد)

به فرمانده سپاه ارومیه اطلاع داده که فرمانده عملیات منطقه اشنویه (سرهنک بهمنی) به ۶۰ نفر از برادران پاسدار سپاه نقده جهت پاک‌سازی منطقه، تحت نظر سرهنک بهمنی می‌باشد.* باتوجه‌به اینکه سرهنک بهمنی (فرمانده پادگان جلدیان و فرمانده عملیات منطقه)** به غیر از اینکه شخصی کاملاً ضدانقلاب... می‌باشد مستقیماً با سرهنک قادری (فرمانده نظامی حزب دمکرات در منطقه) در ارتباط بوده و اخیراً سرهنک قادری طی نامه‌ای از سرهنک بهمنی خواستار تحویل مهمات و سلاح‌های پادگان جلدیان به حزب دمکرات گردیده بود و سرهنک بهمنی نیز طی نامه‌ای درخواست سرهنک قادری را قبول کرده و قصد داشته خود را با کودتای نافرجام [۱۸] تیرماه گذشته [همهانگ نماید (خبر کاملاً موثق می‌باشد) و باتوجه‌به [این] مطلب که دولت عراق اخیراً تعداد ۲۰۰۰ نفر از عواملش را به منطقه اشنویه و نقده و ارومیه گسیل داشته است (خبر کاملاً موثق می‌باشد)، قرائن و شواهد موجود نشان‌دهنده توطئه بزرگی با همکاری دولت عراق - حزب دمکرات - سازمان کومه‌له - سرهنک بهمنی در منطقه اشنویه - نقده - ارومیه می‌باشد.»

در این گزارش همچنین به این نکته اشاره شده که: «گزارش مفصلی از اعمال ضدانقلابی سرهنک بهمنی طی نامه شماره ۷۲۳/م - مورخ ۵۹/۵/۲۶ به اطلاعات و بررسی‌های سیاسی مرکز ارسال شده است.»^(۱۲)

۲۹۱

درحالی‌که از نظر ارتباط و اخذ تدارکات و کمک از عراق بین گروه‌های مسلح ضدانقلاب چندان تفاوتی وجود ندارد، دراین میان سپاه رزگاری (رستگاری) بیش از همه مشهور به این وابستگی است و موجبات کاهش مشروعیت مبارزان کردگرا را بیشتر فراهم کرده، مورد هجوم دیگر گروه‌ها قرار می‌گیرد. در همین خصوص می‌توان به یک درگیری که امروز در منطقه ووان در نزدیکی سنندج بین افراد کومه‌له و رزگاری رخ داد، اشاره کرد که در آن ۳ نفر از افراد رزگاری و ۱۵ نفر از کومه‌له زخمی یا کشته شدند.^(۱۳)

یکی دیگر از ضربات واردشده به گروه غیرقانونی رزگاری تسلیم‌شدن محمد ضیایی نقشبندی، برادر شیخ عثمان نقشبندی رهبر حزب غیرقانونی رزگاری به سپاه سنندج است. وی در مصاحبه‌ای نه تنها وابستگی این گروه مسلح معاند با نظام را به حکومت عراق محرز شمرد، بلکه به درگیری‌های میان احزاب و گروه‌های مستقر در مناطق کردنشین و نیز اختلافات درون‌گروهی اشاره کرد. محمد ضیایی نقشبندی در مصاحبه‌ای با روزنامه/انقلاب/سلامی که امروز منتشر شد، ضمن عذرخواهی از ملت ایران، گفت:

* ویرایش سند، دست نخورده است.

** تمام پراکنشها و علائم - از متن سند است.

«من ابتدا در قریه‌ای زندگی می‌کردم که در آن کومه‌له به فعالیت مشغول بود. وقتی از نیات و مرام آنها که مائوئیست هستند مطلع شدم با آنها از در مبارزه برآمدم تا جایی که کومه‌له در سراسر کردستان علیه من اعلامیه پخش کرد (یکی از این اعلامیه‌ها را به دکتر چمران دادم). طی یک درگیری دستگیر و ۳ ماه در زندان کومه‌له به سر بردم و پس از تبادل گروگان‌ها بین کومه‌له و رزگاری آزاد شدم.» وی سپس با اشاره به چگونگی تسلیم شدن خود به نیروهای سپاه سنندج، درباره نحوه رفتار افراد کومه‌له با وی به‌هنگام اسارت در دست آنها، گفت: «آنها ما و چند نفر دیگر را در زندان انداخته بودند که نه نور داشت و نه محلی که حتی ساعتی استراحت کنیم، از غذا هم خبری نبود، فقط مقداری نان خشک در اختیار ما قرار می‌دادند و مرتب به دولت فحاشی می‌کردند.» وی آن‌گاه به تاریخچه حزب رزگاری پرداخت و اظهار کرد: «سال پیش زمانی که من در زندان بودم این حزب تأسیس شد. اکثر اینها در کوه فعالیت می‌کردند. اکنون این حزب توسط عراق تقویت می‌شود و با هیچ‌یک از گروه‌های مسلح [غیرقانونی] کردستان همکاری ندارد، بلکه خودسر عمل می‌کند. اطلاعات دقیق‌تری درمورد این حزب ندارم زیرا به من اطمینان کامل نداشتند و حتی مرتب از من سؤال می‌کردند چرا خانواده‌ات را به اینجا نیاورده‌ای تا با تو زندگی کنند!» محمد ضیایی نقشبندی سپس درباره رابطه‌اش با شیخ عثمان نقشبندی گفت: «من در کادر رهبری حزب هیچ‌گونه دخالتی نداشته‌ام که با برادرم رابطه برقرار کنم. حزب دمکرات و کومه‌له هر دو علیه من به فعالیت مشغول‌اند. راستش را بخواهید من به عملکرد هیچ‌یک از این گروه‌ها اعتقادی ندارم و... به نظر من کارها و اعمال برادرم شیخ عثمان به‌هیچ‌وجه درست نیست.»

وی آن‌گاه به تشریح چگونگی فعالیت گروه‌های فعال در کردستان پرداخت و گفت: «بیشترین فعالیت از آن حزب دمکرات، کومه‌له و فدائیان خلق است. رزگاری و حزب توده هم فعالیت‌های جنبی دارند. اینها از نظر مرام همان‌طور که می‌دانید وابسته به شرق و مارکسیست هستند. متأسفانه مردم کردستان از چنین موضوعی اطلاع ندارند؛ چه، اگر آگاه شوند مثل مردم سنندج خود همه آنها را طرد خواهند کرد. (مردم سنندج وقتی آگاه شدند که گروه‌های چپ از دختران در سنگرها سوءاستفاده می‌کنند آنها را طرد کردند) به‌هرحال، محل فعالیت گروه‌های مسلح کردستان بیشتر در اطراف مریوان، مهاباد، بوکان، اورامانات و اطراف سنندج نظیر حسن آباد و کامیاران می‌باشد و نوع سلاح‌های آنها آر.پی. جی ۷، کلاشینکف، خمپاره و نارنجک‌هایی است که از عراق برایشان ارسال می‌شود. ...»^(۱۴)

۲۹۲

در ادامه حملات ایذایی و تحرکات و نقل و انتقالات روزمره گروه‌های مسلح معارض با نظام، امروز نیز در برخی مناطق کردنشین از جمله غرب سردهشت، منطقه بانه، مریوان (به‌خصوص محور مریوان - سنندج) و اطراف ارومیه، درگیری‌هایی رخ داد و در برخی مناطق نیروهای خودی موفق به کشف تحرکات یا پاک‌سازی و جمع‌آوری سلاح‌های غیرمجاز شدند.

گزارش امروز ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی حاکی است: «تعداد ۴۰۰ نفر از مهاجمین قصد حمله به پادگان بانه را داشتند که با آتش‌های زمان‌بندی‌شده به‌وسیله توپ [خانه] و خمپاره‌انداز در محل عبور آنها، پیش‌بینی‌های لازم [به عمل آمد] و [از هجوم آنها] جلوگیری شد.»^(۱۵)

همچنین، از ساعت ۲۳ امروز تا ساعت ۲ بامداد روز بعد، در غرب سردشت از فاصله دور به سمت پاسگاه‌های این ناحیه تیراندازی شد که با آتش متقابل نیروهای خودی مواجه گردید.^(۱۶) در همین حال، در ادامه پاک‌سازی منطقه مریوان، امروز در روستاهای سیف بالا و سیف پایین، ۶ نفر از مهاجمان مسلح ضدانقلاب در برخورد با نیروهای مشترک خودی کشته و ۲۰ تن مجروح شدند و مقادیری مهمات نیز از آنها به دست آمد.^(۱۷)

همچنین گزارش شد که: «در جاده فرعی بین محور سنندج - مریوان، افراد رستگاری با سلاح‌های سنگین مانند خمپاره‌های ۸۱ و ۱۲۰ میلی‌متری و آر.پی.جی ۷ و اسلحه‌های ضد هوایی، درحالی که جاده سنندج - مریوان را با مین‌های الکتریکی مسلح نموده‌اند، موضع گرفته‌اند.» در ادامه این خبر آمده است که «در ایستگاه "سرباب" عده‌ای حدود ۲۰۰ نفر از مهاجمین [مسلح ضدانقلاب]، چندین مسافر را به گروگان گرفته‌اند.»^(۱۸) گزارش دیگری وضعیت مناطق مزبور را کامل‌تر شرح داده است. بنا به این گزارش، آخرین اطلاعات رسیده از محور سنندج - مریوان حاکی است که درحالی "سروآباد"، "قلعه‌جی"، "محمودآباد"، "سه‌راهی" "بیکره" (سه‌راهی دزلی) و آبادی‌های "جورنده" و "آلماده" که در دو طرف جاده پایین سنندج به مریوان واقع‌اند و نیز در آبادی‌های "تازه‌آباد" و "آسیاب" حوالی "کانی کیزله" که در دو طرف جاده بالای سنندج به مریوان قرار دارند، گروه‌های مسلح [ضدانقلاب] مشغول فعالیت هستند. در آبادی‌های "سیف پایین"، "سیف بالا"، "ترکه"، "کاکل" و "انجیران" که تقریباً قسمت شمالی مریوان را تشکیل می‌دهند، حدود ۲۰۰ نفر از افراد کومه‌له و فدایی و در آبادی‌های قسمت جنوبی و جنوب غربی و نیز در آبادی‌های شمال غربی مریوان نیز تعدادی در حدود ۲۰۰ نفر از افراد مسلح [ضدانقلاب] فعالیت دارند. در آبادی‌های دزلی و اطراف آن نیز حدود ۲۵۰ نفر از افراد دمکرات و ۴۰۰ نفر از افراد رزگاری فعالیت دارند.^(۱۹)

خبر امروز روزنامه جمهوری اسلامی نیز حاکی است: «نیروهای مشترک افراد لشکر ۲۸ کردستان و سپاه پاسداران و پیشمرگان مسلمان کرد در پاک‌سازی شمال شرقی مریوان، طی یک برخورد با مهاجمین [مسلح ضدانقلاب]، ۱۰ نفر از آنها را دستگیر کردند و تلفات زیادی به مهاجمین وارد و اسلحه و مهمات زیادی به دست آوردند.» این گزارش می‌افزاید: «پاک‌سازی روستاهای "سفله کوچک" و "سفله بزرگ" نیز با موفقیت انجام شد و بعد از وارد آمدن تلفات زیاد به مهاجمین [ضدانقلاب]، منطقه پاک‌سازی و نیروهای خودی در آن محل استقرار یافتند.»^(۲۰)

این روزنامه همچنین در گزارش دیگر امروز خود به نقل از خبرگزاری پارس نوشت: «عده‌ای از پاسداران انقلاب اسلامی و افراد جهاد سازندگی که در کشتزارهای گندم "حسن‌پالیزی" در "خوره" مشغول برداشت محصول بودند، با بطری‌های حاوی مواد منفجره مورد حملهٔ مهاجمین [ضدانقلاب] قرار گرفتند که به کسی آسیبی نرسید و پاسداران توانستند حملهٔ مهاجمین را دفع کنند.»^(۲۱)

از ارومیه نیز خبر می‌رسد در پاک‌سازی روستاهای چهارستون و رشگیران از توابع سلماس که از ساعت ۱۱ صبح شبیه گذشته آغاز شده و امروز به پایان رسید، افراد سپاه پاسداران و پیشمرگان مسلمان کرد سلاح‌های مختلفی کشف و ضبط کردند.^(۲۲)

از سوی دیگر، از آغاز عملیات پاک‌سازی و جمع‌آوری اسلحه در منطقهٔ "قطور" از توابع شهرستان خوی، تا آخر وقت امروز، ۱۷۴۶ قبضه سلاح‌های مختلف و مقادیر فراوانی مهمات این سلاح‌ها کشف و ضبط شده است.^(۲۳)

۲۹۳

نامهٔ فرمانده سپاه پاسداران غرب کشور به مدیرعامل مخابرات استان کرمانشاهان در توضیح وضع کنونی این شهر حاوی نکات قابل تأملی است.

در نامهٔ مزبور آمده است: «بدین وسیله به اطلاع می‌رساند که چون تعداد زیادی از مجروحین حوادث غرب کشور باید جهت معالجه به کرمانشاه بیایند و این مجروحین به علت نارسایی‌های مختلف به شهادت رسیده‌اند؛ لذا تصمیم به احداث یک گروه امداد گرفتیم که با مطالعهٔ زیاد، اقدام به اجرای طرح نمودیم و با همکاری بنیاد مستضعفان، ساختمانی در شهرک الهیه جهت اورژانس تحویل سپاه شد و جهت تلفن شهرک، دو رشته تلفن در اختیار ما قرار گرفت که چون قطع است در درجهٔ اول خواهشمند است که فوراً اقدام به وصل آن نمایید. و درضمن، چون امر فوق‌العاده خطیری در چند روز آینده در پیش است [!] احتیاج به ۳ رشته تلفن دیگر است که تقاضا می‌شود باتوجه به این امر مهم دستور آن را جهت نسب [نصب] بفرمایید. در صورت عدم اقدام سریع، مسئولیت عواقب بعدی به عهدهٔ شما نیز می‌باشد.»^(۲۴)

۲۹۴

با کشف یک خانهٔ تیمی مربوط به گروه‌های "کومه‌له" و "پیکار در راه آزادی طبقهٔ کارگر" در تهران به همت پاسداران کمیته، چند نفر دستگیر و تحت بازجویی قرار گرفتند. روزنامهٔ جمهوری/سلامی در شمارهٔ امروز خود ضمن نقل این خبر چنین می‌نویسد:

«در تحقیقات اولیه، گوشه‌ای از فعالیت‌های ضدانقلابی گروه مذکور فاش شد: ۱. تشکیل خانهٔ تیمی برای فعالیت‌های ضدانقلابی و غیرقانونی در ارتباط با کومه‌له و پیکار. ۲. تهیهٔ اسلحه

و آموزش و آماده کردن افراد مسلح. ۳. دخالت در جریانات گنبد و مسافرت به کردستان و گرگان در بجنوبه جنگ [با افراد مسلح غیرقانونی در این مناطق]. ۴. تهیه مهر جعلی اسناد رسمی و جعل برگ پایان خدمت. ۵. سرقت کارت عبور مجاز کمیته. ۶. اعزام افراد به کارخانجات و رخنه در شوراهای کارگری به منظور اخلاص و جلوگیری از فعالیت های تولیدی. ۷. تهیه دستگاه [دوربین] فیلم برداری، چاپ و زیراکس جهت فعالیت های ضدانقلابی. ۸. ایجاد اعتصاب و پخش اعلامیه های غیرقانونی در کارخانجات. ۹. تهیه نام و آدرس کارگران و جوانان به منظور اغفال. در پایان این گزارش همچنین آمده است: «پس از کشف خانه مذکور و در شب اول مراقبت از خانه، پاسداران مورد حمله و تیراندازی قرار گرفتند.»^(۲۵)

این درحالی است که وقوع حوادثی نظیر آنچه دو روز قبل (۱۳۵۹/۵/۲۵) در شهری رخ داد، فضای شدیدتری علیه سازمان هایی که از تحویل سلاح خودداری می کنند، ایجاد می کند. در حادثه مزبور، ساعت ۲۰:۳۰ دقیقه در محل مسجد جامع صحن حضرت عبدالعظیم^(ع)، هنگامی که نمازگزاران مشغول اقامه نماز مغرب و عشا بودند، ناگهان چاشنی بمبی منفجر شد، اما مواد تی.ان.تی. آن عمل نکرد. پاسداران انقلاب اسلامی شهری بلافاصله در محل حاضر شدند و بمب را خنثی کردند. مسئول انتظامات کمیته منطقه ۱۴ در این باره گفت چنانچه این بمب منفجر می شد، مسجد را به کلی از بین می برد و گروه کثیری از نمازگزاران را به شهادت می رساند.^(۲۶)

۲۹۵

به دنبال دستگیری ۸ تن از سران بانفوذ بختیاری توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان بروجن در استان چهارمحال و بختیاری به اتهام ارتباط با شبکه کودتای نافرجام ۱۸ تیرماه گذشته،^(۲۷) امروز همچنین پاسداران کمیته مرکز برای دستگیری سرلشکر حسن یزدی - که تحت تعقیب بود - به خانه وی در خیابان پاکستان تهران رفتند. به گزارش کیهان، حسن یزدی که یکی از عاملان اصلی کودتای نافرجام و در رژیم منحط سابق رئیس اداره ششم ارتش بود، پس از ورود پاسداران به خانه اش، به بهانه لباس پوشیدن در اتاق دیگری با شلیک دو گلوله به سرش، خودکشی کرد.^(۲۸)

۲۹۶

در مصاحبه هفتگی امروز هاشمی رفسنجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، موضوعات متعددی از جمله، رابطه با آمریکا و رسیدگی به بحران گروگان ها در مجلس مطرح شد. رئیس مجلس در پاسخ این پرسش که «ازسوی امام مقرر شده بود که مجلس به کار گروگان ها رسیدگی کند؛ این بلا تکلیفی ناشی از چیست و مجلس تا چه زمانی درباره آزادی گروگان ها تصمیم خواهد گرفت؟» اظهار کرد: «امام که نفرموده بودند که اولین مسئله مجلس باشد. جزو کارهای مجلس است و مجلس هم ممکن است کارهای فوری تری داشته باشد. ما مسائلی مثل

رئیس مجلس: موضوع گروگان‌گیری، جزء کارهای مجلس است و مجلس هم ممکن است کارهای فوری‌تری داشته باشد.

مسئله زمین و مسکن و بیکاری و گرانی و چیزهای روزمره‌ای که پیش می‌آید و خود کابینه و اینها مسائلی است که باید خیلی زود به آنها برسیم. البته آن هم جزو مسائلی است که خواهیم رسید؛ اینکه حالا اولین یا دومین باشد، سر فرصت می‌رسیم، عجله‌ای نداریم.»

هاشمی رفسنجانی در بخش دیگری از این مصاحبه در پاسخ به اینکه «آیا این گفته سفیر هلند که عملکرد گروگان‌گیری سابقه بسیار خطرناکی را در ادامه روابط بین‌الملل به وجود آورده و این مدت باعث وضع خطرناکی شده، از دیدگاه شما یک تهدید نیست؟ و آیا چه وضع خطرناکی را شما پیش‌بینی می‌کنید؟» گفت: «من به آنها در مقابل این حرف‌هایشان جواب دادم و گفتم ملت ایران به دلیل مظلومیت شدیدی که در مقابل تجاوزات امریکا در ده‌ها سال گذشته و بعد از انقلاب

می‌بیند و با مدارکی که از دخالت افراد بازداشت‌شده در توطئه علیه ایران و جاسوسی به نفع دشمن ما دیده، خودش را محق تشخیص داده که این کار را بکند و عمل کوچکی در مقابل این همه ظلم بوده، اما اینکه کسی خیال کند که همین تنها چند گروگان باعث تشدید روابط بین‌الملل می‌شود، به‌طور مجرد، این یک مقدار ساده‌اندیش است. من به آقایان گفتم خصومت امریکا با انقلاب ما منشأش این چند گروگان نیست؛ امریکا قبل از این کار توطئه را علیه ما شروع کرده است. این توطئه‌ای را که ما حالا سرکوب کردیم ریشه‌اش برمی‌گردد به قبل از گروگان‌گیری. و دولت‌های دیگری هم البته تحت فشار امریکا دارند عکس‌العمل نشان می‌دهند، اما من فکر نمی‌کنم آن‌طور باشد که بحران عظیمی از این ناحیه، دنیا را تهدید بکند.^(۲۹)

۲۹۷

درحالی‌که امروز در لندن دادگاه رسیدگی به وضعیت حدود ۶۵ دانشجوی ایرانی که در تظاهرات دو هفته پیش در مقابل سفارت امریکا در لندن، توسط پلیس اسکاتلند یارد دستگیر و زندانی شدند، آغاز می‌شود، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ضمن فراخواندن کاردار انگلیس در تهران، یادداشت اعتراض‌آمیز این وزارتخانه را تسلیم وی کرد. این اطلاعیه - که پیرو

مذاکرات شفاهی ۱۸ مردادماه جاری مدیرکل سیاسی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با کاردار سفارت انگلیس تهیه شده است - رفتار پلیس انگلیس با دانشجویان ایرانی را محکوم کرده و این گونه برخوردها را تحمیلی و هماهنگ با اعمال پلیس امریکا دانسته است. همچنین در این اطلاعیه واکنش دانشجویان ایرانی ناشی از روحیه انقلابی و اعتقاد راسخ آنها به حقانیت خواسته‌هایشان و نیز اعتراض به روش‌های سیاست‌بازانه پلیس انگلیس در لوژ کردن واقعیت اعمالشان دانسته شده است. در بخشی از اطلاعیه آمده است: «وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ضمن تأکید مکرر بر لزوم آزادی فوری کلیه دانشجویان ایرانی زندانی در لندن، به سفارت انگلیس یادآور می‌شود چون حقانیت عمل دانشجویان ایرانی در انگلیس بر ملت ایران ثابت شده است و آزادی آنها خواست همه ملت است، بنابراین، امیدوار است که دولت شما هرچه زودتر بدون وقفه دانشجویان ما را از زندان‌های خود آزاد نماید.»^(۳۰)

در این حال، در پی تعطیل شدن بخش‌هایی از اداره‌های سفارت انگلیس در تهران، امروز وابسته مطبوعاتی این سفارت ضمن تأیید این مطلب اظهار کرد که این تعطیلی موقتی بوده و امیدوار است هرچه زودتر قسمت‌های تعطیل شده دوباره شروع به کار کنند. وی افزود که دایره ویزا و بخش‌های بازرگانی سفارت در حال حاضر به علت کمبود کارمند - که چندی پیش بنا به تصمیم دولت انگلیس به لندن رفته‌اند - تعطیل است و هیچ گونه ویزایی به کسی داده نمی‌شود. وی گفت که موضوع دانشجویان، مربوط به دادگاه‌های انگلیس است و ربطی به دولت انگلیس ندارد.^(۳۱) از سوی دیگر، سخنگوی رسمی وزارت امور خارجه انگلستان امروز در لندن اظهار کرد: «به اطلاع مقام‌های ایرانی رسانده شده است که تصمیم درمورد سرنوشت ایرانیان بازداشت‌شده با دادگاه‌های انگلستان است.»^(۳۲) وی همچنین اعلام کرد: «تصمیم کاردار سفارت انگلیس در ایران در تعطیل این سفارت در تهران هیچ تأثیری در زمینه امور سیاسی و یا بر سطح روابط میان دو کشور نخواهد داشت؛ چراکه این تصمیم به خاطر اتخاذ تدابیر احتیاطی امنیتی و اجتناب از شرایط مشخصی بوده است و نیز اینکه روابط دیپلماتیک میان دو کشور همچنان به قوت خود باقی است.»^(۳۳)

۲۹۸

در ادامه روند تیرگی در مناسبات و روابط ایران و شوروی و در پی تسلیم نامه وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به وزیر امور خارجه شوروی، آندره گرومیکو، توسط سفیر ایران در مسکو در دو روز پیش، امروز وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با انتشار اطلاعیه‌ای ضمن اعلام خبر بسته شدن کنسولگری ایران در لنینگراد از سیر فعالیت‌های دیپلماتیک خود در این وزارتخانه گزارش داد. در این اطلاعیه آمده است:

«به دستور صادق قطب‌زاده، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، در تاریخ ۲۶ مردادماه جاری کاردار سفارت شوروی در تهران به وزارت امور خارجه احضار شد و به وی اخطار شد که

در ظرف ۲۴ ساعت تصمیم خود را دایر به تعطیل کنسولگری شوروی در اصفهان به وزارت امور خارجه اطلاع داده و مقدمات بستن آن را فراهم نماید. ضمناً به وی تذکر داده شد: در سایر موارد از جمله تقلیل پرسنل سیاسی سفارت شوروی در تهران هرچه زودتر اقدام و نتیجه را اطلاع دهند. از طرف دیگر، سفیر جمهوری اسلامی ایران در مسکو در تاریخ ۲۵ مردادماه برای انحلال و بستن کنسولگری ایران وارد لنینگراد شد. سفیر ایران به دنبال تقدیم یادداشت صادق قطب‌زاده وزیر امور خارجه جمهوری [اسلامی ایران] به آندره گرومیکو وزیر امور خارجه شوروی و نیز به دنبال مذاکرات مفصلی که در تاریخ ۱۷ مردادماه جاری با "گورینکو" قائم مقام وزارت امور خارجه و سایر مقام‌های سیاسی شوروی برای تقاضای انتقال کنسولگری جمهوری اسلامی ایران از لنینگراد به شهر "دوشنبه" پایتخت جمهوری مسلمان‌نشین تاجیکستان و یا به "تاشکند" پایتخت جمهوری مسلمان‌نشین ازبکستان و همچنین به دنبال مذاکراتی درمورد تقلیل دیپلمات‌های شوروی در تهران و نیز توقف ارسال اسلحه به عراق و عقب کشیدن نیروهای شوروی از افغانستان به عمل آورده بود، امروز طبق دستور وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران برای بستن کنسولگری و نقل و انتقالات کارمندان و سایر امور کنسولگری و مذاکره با مقامات محلی برای تصفیه امور جاری اقدام لازم را معمول داشت. دکتر مکرری سفیر جمهوری اسلامی ایران در شوروی بلافاصله با ارسال یادداشت‌هایی، رسماً بسته شدن کنسولگری ایران در لنینگراد را با مقام‌های سیاسی محلی و مؤسسات فرهنگی شوروی و کلیه نمایندگی‌های سیاسی خارجی مقیم لنینگراد ابلاغ داشت.^(۳۴)

۲۹۹

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران امروز با صدور اطلاعیه‌ای قطع رابطه ایران و شیلی را اعلام کرد. در این اطلاعیه آمده است: «وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران بدین وسیله اعلام می‌دارد از آنجایی که استقرار عدالت در سرتاسر جهان و رعایت ارزش‌های والای انسانی در تمام کشورها مورد توجه خاص جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و اعتقادات و اعمال حکومت شیلی مغایر با این اصول است و دولت این کشور سال‌هاست که سیاست اختناق و سرکوبی مردم شیلی را ادامه می‌دهد و این امر با مبانی و اصولی که دولت جمهوری اسلامی ایران به آن معتقد است منافات بین دارد و از آنجایی که پشتیبانی از تمام مستضعفان جهان از اصول سیاست دولت جمهوری اسلامی ایران است، لذا دولت جمهوری اسلامی ایران موجبی برای ادامه مناسبات سیاسی با حکومت شیلی ندید و به همین دلیل تصمیم گرفت که از تاریخ ۱۳۵۹/۵/۲۵ روابط سیاسی و کنسولی خود را با جمهوری شیلی قطع نماید. وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران از سفارت جمهوری شیلی در تهران خواست که در مدت ۱۵ روز سفارت خود را در تهران تعطیل و کلیه اعضای خود را از ایران خارج نماید.»^(۳۵)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۵۹/۵/۲۷

۱. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۷، به نقل از یونایتدپرس از بغداد.
۲. پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس، جنگ ایران - عراق از نگاه مطبوعات جهان، ج ۱، ص ۲۵۴، نشریه الشرق الأوسط (چاپ لندن)، به نقل از خبرگزاری سوریه از دمشق، ۱۳۵۹/۵/۲۹، مترجم نعمت‌الله سلیمانی خواه.
۳. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص آخر، گزارش خبرنگار کیهان از کرمانشاه، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۴. سند شماره ۱۰۶۸۱۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از واحد اطلاعات و بررسی‌های سیاسی استان کرمانشاهان به اداره مرکزی اطلاعات و بررسی‌های سیاسی (تهران)، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۵. سند شماره ۱۰۶۸۱۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از واحد اطلاعات و بررسی‌های سیاسی استان کرمانشاهان به اداره مرکزی اطلاعات و بررسی‌های سیاسی (تهران)، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۶. سند شماره ۵۶۰۱۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (اشنویه)، ص ۲۷۰، از مرکز فرماندهی به سپاه ارومیه، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۷. سند شماره ۲۸۳۳۱۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از هنگ قصر شیرین به کرمانشاه (رکن ۲ و رکن ۳)، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۸. سند شماره ۲۹۷۷۶۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی (رکن ۲) به استانداری خوزستان (معاونت سیاسی و انتظامی)، ۱۳۵۹/۵/۳۰.
۹. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۳۰، ص ۴، به نقل از خبرگزاری پارس از کرمانشاه.
۱۰. سند شماره ۴۳۲۷۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش واحد اطلاعات سپاه اهواز، ۱۳۵۹/۶/۱.
۱۱. سند شماره ۵۶۰۱۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه خرمشهر به ستاد مرکزی، ۱۳۵۹/۵/۲۷؛ - سند شماره ۲۸۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خرمشهر به ستاد فرماندهی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مرکز، ۱۳۵۹/۵/۲۸.
۱۲. سند شماره ۴۳۶۲۵۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (ارومیه)، ص ۱۵۱، از ستاد هماهنگی اطلاعات و بررسی‌های سیاسی منطقه ۵ به شورای فرماندهی سپاه ارومیه، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۱۳. سند شماره ۵۶۰۴۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) به سپاه (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۵/۲۹، برابر اعلام نزاجا.
۱۴. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۱۰.
۱۵. سند شماره ۵۶۰۲۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا (ه - ع) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۱۶. سند شماره ۴۳۲۷۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (مربوان)، ج ۱، ص ۱۶۴، از سماجا ۳ به زاجا، ۱۳۵۹/۵/۲۷، برابر اعلام نیروی زمینی؛ و - سند شماره ۱۴۱۶۶۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (مربوان)، ج ۱، ص ۱۶۹، از سپاه (مرکز فرماندهی) به سپاه پاسداران غرب، ۱۳۵۹/۶/۲، برابر اعلام نیروی زمینی به گزارش لشکر ۲۸؛ و - سند شماره ۴۰۹۲۸۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (کردستان)، ج ۱، ص ۲۴۳، بولتن
۱. خبری مرکز فرماندهی - عملیات سپاه، ۱۳۵۹/۶/۱، ص ۱، برابر اعلام نیروی زمینی.
۱۷. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص آخر، گزارش خبرنگار کیهان از کرمانشاه به نقل از پرتوی مسئول روابط عمومی سپاه پاسداران غرب کشور.
۱۸. سند شماره ۵۶۰۱۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه (مرکز فرماندهی) به سپاه سنندج، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۱۹. سند شماره ۵۶۰۱۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (مربوان)، ج ۱، صص ۱۵۰ و ۱۵۱، از سماجا ۲ (ع ح) به تیمسار فرماندهی نزاجا (مد حفاظت اطلاعات)، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۲۰. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۱، خبرنگار جمهوری اسلامی از سنندج.
۲۱. همان، ص ۵، به نقل از خبرگزاری پارس از کرمانشاه، در تماس با روابط عمومی سپاه غرب کشور.
۲۲. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۵، خبرنگار جمهوری اسلامی از ارومیه؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۵/۳۰، ص ۲، هر دو به نقل از روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ارومیه.
۲۳. روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۵/۳۰، ص ۳؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۳۰، ص ۴، هر دو به نقل از خبرگزاری پارس، به نقل از فرمانده ستون عملیاتی هنگ ژاندارمری شهرستان ماکو مستقر در قطور شهرستان خوی.
۲۴. سند شماره ۲۷۴۰۲۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور به مدیرعامل مخابرات استان کرمانشاهان، ۱۳۵۹/۵/۲۷، امضا: فرمانده سپاه پاسداران غرب کشور: س. ب. [نام کامل وی در سند موجود است].
۲۵. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۲، به نقل از نشریه نگهبان انقلاب اسلامی، وابسته به کمیته انقلاب اسلامی مرکز.
۲۶. روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۳، خبرنگار اطلاعات از شهرری؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۲؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۹.
۲۷. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۶، ص ۱؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۶، ص ۱۱، هر دو به نقل از خبرگزاری پارس از شهرکرد.
۲۸. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۲؛ و - همان، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۳.
۲۹. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۶.
۳۰. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۴؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۶، به نقل از خبرگزاری پارس از تهران.
۳۱. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۱.
۳۲. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۵۳، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۱۲، رادیو صدای امریکا (فارسی)، ساعت: ۲۳:۳۰، ۱۳۵۹/۵/۲۷.
۳۳. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۵۴، ۱۳۵۹/۵/۲۹، ص ۲۵، بخش عربی رادیو قاهره، ساعت: ۹:۳۰، ۱۳۵۹/۵/۲۸.
۳۴. روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۱۶؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۹؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۵/۲۸، ص ۴.
۳۵. روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۹/۵/۲۷، ص ۲.